

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан
юридичного факультету

Сергій БАНАХ
2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
2024 р.

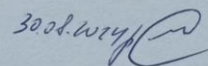
РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО»

ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань: 08 Право
спеціальність: 081 Право
освітньо-професійна програма: «Право»

кафедра цивільного права і процесу

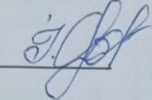
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг	Самост. робота студ.	Разом	Залік
Денна	2	4	30	30	4	8	78	150	4

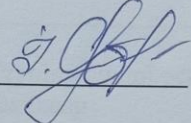
Тернопіль – ЗУНУ
2024

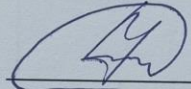
Робочу програму склала доцент кафедри, к.ю.н., доцент Наталія БУТРИН-БОКА

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права і процесу, протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри д.ю.н., професор Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 081 Право, протокол № 2 від «30» серпня 2024 р.

Голова групи
забезпечення спеціальності Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Гарант ОП Наталія ЧУДИК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис дисципліни «КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО»

Дисципліна - Корпоративне право	Галузь спеціальність, вищої освіти	знань, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань: 08 Право		Статус дисципліни – вибіркова Цикл професійної підготовки Мова навчання - українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність: 081 Право		Рік підготовки Денна – 2 Семестр Денна – 4
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – бакалавр		Лекції: Денна – 30 год. Практичні заняття: Денна – 30 год.
Загальна кількість годин – 150 год.			Самостійна робота: Денна – 78 год. Тренінги: Денна – 8 год. Індивідуальна робота – 4 год.
Тижневих годин – 10 год. з них аудиторних – 4 год.			Вид підсумкового контролю – залік

2.МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ “КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО”

2.1 Мета вивчення дисципліни

Метою навчальної дисципліни “Корпоративне право” є формування у студентів здатностей: визначати порядок здійснення та захисту суб’єктами корпоративних правовідносин своїх корпоративних прав; аналізувати та тлумачити чинне національне законодавство, що регулює правове становище юридичних осіб (підприємницьких товариств) в Україні; розробляти проекти корпоративних нормативних актів; визначати порядок здійснення корпоративного управління, особливості формування та компетенції загальних зборів учасників, виконавчих органів, наглядової ради, органів контролю за діяльністю органів господарського товариства; застосовувати чинне законодавство, що регулює правове становище корпорацій в Україні.

2.2 Завдання вивчення дисципліни

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

– аналізувати та тлумачити законодавство України, міжнародні договори, акти узагальнення судової практики, навчальну та монографічну літературу з питань корпоративних прав та корпоративних відносин.

- вирішувати аналітичні завдання та практичні кейси
- вироблення у студентів вмінь характеризувати сутність корпоративних правовідносин;
- набуття умінь тлумачити чинне корпоративне законодавство;
- вироблення навичок застосовувати на практиці норми національного законодавства;
- формування практичних навичок розв’язання практичних ситуацій, складання документів тощо для їх використання у майбутній професійній діяльності.

2.3 Знати:

- національне законодавство щодо регулювання корпоративних відносин;
- основоположні категорійні поняття сфери корпоративних відносин;
- особливості реалізації норм матеріального та процесуального права у розв’язуванні ситуативних завдань;
- взаємозв’язок теоретичних основ із практичним застосуванням

Вміти :

- оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему;
- розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;
- застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи;
- виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

3.ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ “КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО”

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1.

Корпоративні правовідносини. Види корпорацій.

Тема 1. Поняття корпоративних відносин та їх розвиток в Україні

Поняття корпоративних відносин і корпоративного права. Становлення і розвиток корпоративних відносин і корпоративного права в Україні (короткий історичний огляд).

Література [1-10]

Тема 2. Джерела корпоративного права

Поняття і види джерел корпоративного права. Цивільний і Господарський кодекси України як основні джерела корпоративного права. Закони та інші нормативно-правові акти. Локальні корпоративні акти як джерела корпоративного права. Корпоративний звичай, рекомендаційні та судові акти як джерела корпоративного права.

Література [1-10]

Тема 3. Заснування та припинення підприємницьких товариств

Поняття та ознаки товариств як юридичних осіб. Установчі документи та порядок заснування товариства. Реорганізація та ліквідація підприємницьких товариств.

Література [1-10]

Тема 4. Суб'єкти (учасники) корпоративних відносин

Корпорації як суб'єкти корпоративних відносин. Засновники та учасники підприємницьких товариств.

Література [1-10]

Тема 5. Особливості правового статусу окремих видів корпорацій

Акціонерні товариства. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Повні та командитні товариства. Споживчі та виробничі кооперативи.

Література [1-10]

Тема 6. Поняття і види корпоративних прав та обов'язків

Поняття суб'єктивного корпоративного права. Корпоративне право як об'єкт цивільних прав та обов'язків. Майнові корпоративні права. Організаційні (особисті) права учасників корпорацій. Корпоративні обов'язки учасників корпоративних відносин.

Література [1-10]

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ №2.

Здійснення та захист корпоративних прав

Тема 7. Корпоративне управління

Принципи корпоративного управління. Органи управління корпорації. Контроль за діяльністю органів управління

Література [11-23]

Тема 8. Правовий режим майна підприємницьких товариств

Право корпоративної власності. Статутний фонд (капітал) підприємницького (господарського) товариства. Джерела формування майна товариства.

Література [11-23]

Тема 9. Здійснення корпоративних прав учасниками (засновниками) підприємницьких товариств

Поняття і способи здійснення корпоративних прав. Межі та обмеження при здійсненні корпоративних прав.

Література [11-23]

Тема 10. Розпорядження корпоративними правами.

Купівля-продаж акцій. Перехід частки у статутному (складеному) капіталі товариства. Застава корпоративних прав. Міна і дарування корпоративних прав. Спадкування корпоративних права.

Література [11-23]

Тема 11. Захист корпоративних прав.

Форми захисту корпоративних прав. Способи захисту корпоративних прав. Протидія рейдерству в корпоративних відносинах.

Література [11-23]

Тема 12. Європейська та американська моделі корпоративного управління

Європейська модель корпоративного управління. Сучасна американська модель корпоративного управління. Недержавне регулювання відносин з корпоративного управління (кодекси корпоративного управління)

Література [11-23]

**4.СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ з дисципліни
«КОРПОРАТИВНЕ ПРАВО»**

	Кількість годин					Контр.заходи	
	Лекції	Практичні заняття	Тренінги, КПЗ	Самостійна робота	Індивідуальна робота(КПЗ)		
Змістовий модуль 1. Корпоративні правовідносини. Види корпорацій							
Тема 1. Поняття корпоративних відносин та їх розвиток в Україні.	2	2	4	8	1	Кейси, усне опитування, тестування	
Тема 2. Джерела корпоративного права.							
Тема 3. Заснування та припинення підприємницьких товариств.	2	2		8			
Тема 4. Суб'єкти (учасники) корпоративних відносин.	2	2		8			
Тема 5. Особливості правового статусу окремих видів корпорацій.	4	4		8			
Тема 6. Поняття і види корпоративних прав та обов'язків.	2	2		8			
Змістовий модуль 2. Здійснення та захист корпоративних прав							
Тема 7. Корпоративне управління.	2	2	4	8	1	Кейси, усне опитування, тестування	
Тема 8. Правовий режим майна підприємницьких товариств.	2	2		4			
Тема 9. Здійснення корпоративних прав учасниками (засновниками) підприємницьких товариств.	4	4		8			
Тема 10. Розпорядження корпоративними правами.	4	4		6			
Тема 11. Захист корпоративних прав.	4	4		6			
Тема 12. Європейська та американська моделі корпоративного управління.	2	2		6			
Разом	30	30	8	78	4		

5.ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Корпоративні правовідносини. Види корпорацій

Практичне заняття № 1. Поняття корпоративних відносин та їх розвиток в Україні. Джерела корпоративного права.

Мета: знати поняття та предмет корпоративного права, його місце в системі права України та особливість правового регулювання. Аналізувати правову природу корпоративних відносин. Основні ознаки та види. Визначити основних суб'єктів корпоративних відносин.

Питання для обговорення:

1. Поняття корпоративних відносин і корпоративного права.
2. Становлення і розвиток корпоративних відносин і корпоративного права в Україні (короткий історичний огляд).
3. Джерела корпоративного права.

Література [1-10].

Практичне заняття № 2. Заснування та припинення підприємницьких товариств.

Мета: засвоїти порядок заснування та припинення підприємницьких товариств.

Питання для обговорення:

1. Установчі документи та порядок заснування товариства.
2. Реорганізація та ліквідація підприємницьких товариств.

Література [1-10].

Практичне заняття № 3. Суб'єкти (учасники) корпоративних відносин.

Мета: знати види суб'єктів (учасників) корпоративних відносин.

Питання для обговорення:

1. Корпорації як суб'єкти корпоративних відносин.
2. Засновники та учасники підприємницьких товариств.

Література [1-10].

Практичні заняття № 4, 5. Особливості правового статусу окремих видів корпорацій

Мета: визначити ключові особливості юридичної природи різних видів юридичних осіб, концепції їх створення та функціонування.

Питання для обговорення:

1. Засновники та учасники підприємницьких товариств.
2. Акціонерні товариства.
3. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.
4. Повні та командитні товариства.
5. Споживчі та виробничі кооперативи.

Література [1-10].

Практичне заняття № 6. Поняття і види корпоративних прав та обов'язків

Мета: вміти розрізняти корпоративні права та обов'язки, їх відповідні закріплення та правове регулювання в частині захисту корпоративних прав. Застосовувати сучасну судову практику ВСУ щодо питань тлумачення та визначення

обсягу корпоративних прав.

Питання для обговорення:

1. Поняття суб'єктивного корпоративного права.
2. Корпоративне право як об'єкт цивільних прав та обов'язків.
3. Майнові корпоративні права.
4. Організаційні (особисті) права учасників корпорацій.
5. Корпоративні обов'язки учасників корпоративних відносин.

Література [1-10].

Змістовий модуль 2. Здійснення та захист корпоративних прав

Практичне заняття № 7. Корпоративне управління.

Мета: аналізувати категорію корпоративного управління.

Питання для обговорення:

1. Принципи корпоративного управління.
2. Органи управління корпорації.
3. Контроль за діяльністю органів управління.

Література [11-23].

Практичне заняття № 8. Правовий режим майна підприємницьких товариств

Мета: виокремлювати поняття правового режиму майна.

Питання для обговорення:

1. Статутний фонд (капітал) підприємницького (господарського) товариства.
2. Джерела формування майна товариства.

Література [11-23].

Практичне заняття № 9, 10. Здійснення корпоративних прав учасниками (засновниками) підприємницьких товариств.

Мета: засвоїти визначення меж та обмежень при здійсненні корпоративних прав.

Питання для обговорення:

1. Поняття і способи здійснення корпоративних прав.
2. Межі та обмеження при здійсненні корпоративних прав.

Література [11-23].

Практичне заняття № 11, 12. Розпорядження корпоративними правами

Мета: володіти навиками характеристики підстав виникнення та припинення корпоративних прав.

Питання для обговорення:

1. Купівля-продаж акцій.
2. Перехід частки у статутному (складеному) капіталі товариства.
3. Застава корпоративних прав.
4. Міна і дарування корпоративних прав.
5. Спадкування корпоративних права.

Література [11-23].

Практичне заняття № 13, 14. Захист корпоративних прав.

Мета: визначати форми та способи захисту корпоративних прав.

Питання для обговорення:

1. Форми захисту корпоративних прав.

2. Способи захисту корпоративних прав.

Література [11-23].

Практичне заняття № 15. Європейська та американська моделі корпоративного управління.

Мета: характеризувати моделі корпоративного управління, робити порівняльну характеристику.

Питання для обговорення:

1. Європейська модель корпоративного управління.
2. Сучасна американська модель корпоративного управління.
3. Недержавне регулювання відносин з корпоративного управління(кодекси корпоративного управління).

Література [11-23].

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота є основним способом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом у межах устанавленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, ситуаційнимизавданнями).

Самостійна робота є видом індивідуальної позааудиторної роботи студента, метою якої є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчальної дисципліни та розвиток навичок самостійної роботи.

Самостійна робота з дисципліни «Корпоративне право» виконується кожним студентом на основі визначених умов. Вона охоплює усі теми дисципліни та оформлюється у відповідності з встановленими вимогами. Виконання самостійної роботи є одним із обов'язкових модулів з дисципліни та передбачає її захист. Цей вид роботи включає 2 етапи: 1) теоретична частина (обґрунтування окремих теоретико-правових питань); 2) практична частина - розв'язування задачі у сфері корпоративних правовідносин.

Пропоновані теоретичні питання самостійної роботи:

I. Теоретична складова

1. Вчення про суб'єктів корпоративних правовідносин.
2. Види правовідносин учасників підприємницьких товариств
3. Правовідносини засновників підприємницьких товариств
4. Види прав засновників підприємницьких товариств
5. Зловживання корпоративними правами.
6. Проблематика визначення сторін за акціонерним договором.
7. Поняття, ознаки та правова природа корпоративного конфлікту.
8. Право на участь в управлінні акціонерним товариством.
9. Виникнення прав акціонерів
10. Немайнові права акціонерів
11. Захист немайнових прав акціонерів

12. Співвідношення правового статусу учасників товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю.
13. Припинення прав учасника товариства з додатковою відповідальністю
14. Участь в управлінні командитним товариством.
15. Проблемні аспекти захисту корпоративних прав: визначення форм і способів.
16. Особливості юрисдикційної форми захисту корпоративних прав.
17. Позасудовий розгляд корпоративних спорів.
18. Самозахист корпоративних права та особливості його застосування.
19. Відповідальність суб'єктів корпоративних правовідносин.

II. Практична складова

Вирішення кейсового завдання. Самостійна робота також може бути виконана у вигляді презентації в форматі PowerPoint, та містити слайди, що значно підвищить бали оцінювання.

Оцінка за виконання самостійної роботи визначається як середнє арифметичне оцінок за теоретичну та практичну складові. Максимально можливий бал за Модуль «Самостійна робота» – 100 балів.

7. ТРЕНІНГ

Організація і проведення тренінгу

Тренинг (англ. *training*) – це запланований процес модифікації (зміни) відношення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду з тим, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі. Тренування (від англ. *totrain* – виховувати, навчати) – комплекс вправ для тренування в чому-небудь. Тренування – система підготовки організму людини з метою пристосування його до підвищених вимог і складних умов роботи й життя.

Порядок проведення тренінгу

Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

Практична частина реалізується шляхом виконання завдань у групах студентів з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тема тренінгу

Види корпоративних прав.

Розпорядження корпоративними правами.

Під час тренінгу студентам пропонується вирішити кейсові завдання на основі норм чинного законодавства та дати теоретично обґрунтовані відповіді на питання, сформовані в рамках запропонованих викладачем тем. Підсумкова оцінка за тренінг складає середнє арифметичне оцінок за теоретично обґрунтовані відповіді з тематики тренінгів та за вирішення кейсових завдань.

8.ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Корпоративне право» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- тести, ситуаційні завдання (кейси);
- поточне опитування;
- підсумкове експрес-опитування;
- презентації результатів виконаних завдань і досліджень;
- оцінювання результатів самостійної роботи;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;
- інші види.

9.КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20 %	20 %	20 %	20 %	5 %	15 %
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота (презентаційний проект; складання проекту цивільно-правового документу; тьюторіал обраної теми студентом; написання наукового проекту.)

МОДУЛЬ 1. Оцінка за «**Поточне оцінювання**» визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на кожному практичному занятті (1-7). Пропуски занять відпрацьовуються у години проведення консультацій. Невідпрацьовані заняття оцінюються в «0». «**Модульний контроль**» проводиться у письмовій формі (1 теоретичне питання та 1 ситуаційне завдання) з урахуванням тем 1 - 7 дисципліни. Здобувачами, які навчаються за індивідуальним графіком модульний контроль та відпрацювання здійснюються в години консультацій у системі Moodle.

МОДУЛЬ 2. Оцінка за «**Поточне оцінювання**» визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на кожному практичному занятті (практичні заняття 8-15). Пропуски занять відпрацьовуються у години проведення консультацій. Невідпрацьовані заняття оцінюються в «0». «**Модульний контроль**» проводиться у формі тестів з урахуванням тем 6 - 12 дисципліни. Здобувачами, які навчаються за індивідуальним графіком модульний контроль та відпрацювання здійснюються в години консультацій у системі Moodle.

МОДУЛЬ 3. Підсумкова оцінка за «**Тренінг**» визначається як середнє арифметичне двох складових на запропоновану тематику.

МОДУЛЬ 4. Оцінка за завдання «**Самостійної роботи**» визначається як середнє

арифметичне оцінок за зміст завдання та його захист.

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84	добре	C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34	незадовільно	незадовільно без можливості повторного складання)

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор EPSONEB-S05	1-12
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-12
3.	Використання Інтернет-ресурсів: www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України. www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. www.minjust.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства юстиції України. www.court.gov.ua – Офіційний портал Судової влади України. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України імені В. Вернадського. www.court.gov.ua/rejestri-ta-sistemi/ – Державний реєстр судових рішень	1-12

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ НОРМАТИВНІ АКТИ:

1. Про господарські товариства: Закон України № 1576-XII від 19.09.1991
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text> (дата звернення 25.08.2024).

2. Про товариства з обмеженою відповідальністю та додатковою відповідальністю Закон України № 2275-VIII від 06.02.2018 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text> (дата звернення 25.08.2024).

3. Цивільний кодекс України: Кодекс України від 16.01.2003 р. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення 25.08.2024).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

4. Бутрин-Бока Н.С. Щодо питання довіреності та договору доручення: деякі правові аспекти. Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (16-17 квітня 2021 р). Тернопіль, 2021. С. 108-110.

5. Карнаух Б. Зловживання правом та його правові наслідки. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 9. С. 31-36.

6. Барган С.С., Іваненко Д.Д. Визначення меж відповідальності акціонерів в

корпоративних правовідносинах. «Правова наука і державотворення в Україні у світлі сучасних глобалізаційних викликів: історія, теорія, практика» (до 25-ї річниці Конституції України): матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь – м. Кривий Ріг 11 черв. 2021 р. Маріуполь – Кривий Ріг, 2021. С. 319–324.

7. Вінтоняк Н. Д. Правовий режим корпоративних прав подружжя: монографія. Київ: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрНУ, 2021. 187 с.

8. Войчишин О. В. До питань про правову природу корпоративного договору. Часопис цивіліста. Одеса, 2021. Вип. 43. С. 36–40.

9. Демковський П. Ю. Захист корпоративних прав держави в умовах реформування приватного права. Захист прав та інтересів в умовах реформування приватного права в Україні : збірник наукових праць учасників круглого столу, м. Київ, 4 лют. 2022 р. Київ: НаУКМА, 2022. С. 30–35.

10. Дерев'яно Д. С. Способи нотаріального захисту корпоративних прав за законодавством України. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. Право. Ужгород, 2022. Вип. 69. С. 94–97.

11. Жорнокуй Ю. М., Сліпченко С. О. Місце корпоративного права в системі цивільного права. Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних та сімейних прав : матеріали наук.-практ. конф., присвяченої пам'яті проф. Ч. Н. Азімова, м. Харків, 15 груд. 2020 р. Харків, 2020 С. 11–13.

12. Кологойда О. В., Сливінська А. В. Медіація як альтернативний спосіб вирішення корпоративних спорів. Право і суспільство. Господарське право та процес. Дніпро, 2022. № 3. С. 83–93.

13. Колосов Р. В. Корпоративні права та їх класифікація. «Правова наука і державотворення в Україні у світлі сучасних глобалізаційних викликів: історія, теорія, практика» (до 25-ї річниці Конституції України): матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., м. Маріуполь – м. Кривий Ріг 11 черв. 2021 р. Маріуполь – Кривий Ріг, 2021. С. 374–376.

14. Колосов Р. В. Наукові узагальнення щодо класифікації корпоративних прав. Підприємництво, господарство і право. Цивільне право і процес. Київ, 2021. Вип. 6. С. 29–33.

15. Позняк В. Розпорядження корпоративними правами подружжя. Актуальні проблеми правознавства. Цивільне право і процес. Київ, 2021. № 26. С. 149–155.

16. Прокопюк А. С. Юридичні підстави корпоративної відповідальності. Юридичний бюлетень. Херсон. 2022. Вип. 24. С. 62–69.

17. Смірнов Г. Ю. Щодо поняття корпорації як суб'єкта корпоративних правовідносин. Право і суспільство. Цивільне право і процес. Дніпро, 2021. Вип. 4. С. 55–64.

18. Стригунов О. М. Проблемні питання захисту корпоративних прав при оскарженні рішень загальних зборів акціонерів. Київський часопис права. Київ, Вип. 4. С. 135–142.

19. Сулима А. П. Поняття локального корпоративного акту як результат корпоративної правотворчості. Учасники цивільних відносин: нова ре кодифікація цивільного (приватного) права України: матеріали XIX наук.-практ. конф., присвяченої 99-й річниці з дня народження док. юрид. наук., проф., члена-кореспондента АН УРСР В. П. Маслова, м. Харків, 12 берез. 2021 р. Харків: Право, 2021. С. 359–362.

20. Savoy v. Savoy, 641 A.2d 596. URL:

<https://www.courtlistener.com/opinion/1938133/savoy-v-savoy/> (дата звернення 11.08.2024).

21. Khanovych Y. Grounds for termination of alimentary obligations on a limentation of children by pare nts. Sciences of Europe. 2019. Vol.2. № 37. P.48-55

22. CódigoCivil. URL: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1889-4763&b=237&tn=1&p=19960117#art171> дата звернення 11.08.2024).

23. Federal Parent Locator Service. URL: <https://www.acf.hhs.gov/css/resource/federal-parent-locator-service-information-forfamilies> дата звернення 11.08.2024).

24.Goździkowska K. Prawa małżonka do mieszkania URL: <http://www.infor.pl/prawo/malzenstwo/prawa-i-obowiazki-malzonkow/686165,Prawa-malzonka-do-> (дата звернення 11.08.2024).